

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. III. Vtrum effectus sacrificij Christi sit expiatio peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Prob. ex eo quod tam in ultima cena, quam in cruce, verum & proprie dictum sacrificium obtulerit, ut patet ex Trid. cap. 1. citato, & de sacrificio crucis patet ex Apostolo ad Heb. locis citatis. Adde quod, ut Concilium Trid. cap. 2. sit primarius offerens in sacrificio nouae legis.

Nec obstat communis obiectio quod Christus seipsum non interemerit in cruce, quia de ratione sacrificij non est ut ipsemet sacerdos victimam physice mactet, sed potest ab alio mactari: licet ergo Christus non se occideret, potest dici sacrificium obtulisse in cruce, quia libere posuit animam suam ad Dei cultum, & libere se morti obtulit, tamque sustinuit cum posset se subducere & impedire ne flagella ei nocerent, vel vita tormentis ei eriperetur.

Dices inde sequi martyres potuisse dici sacrificium offerre, quando mortem pro Christo subierunt.

Resp. negando sequelam, quia non fuerunt sacerdotes ad id constituti, pro quo

Notandum quod quemadmodum Deus potest praescribere modum & ritum quo colatur, ita ut nullus alius censetur legitimus, ita possit praescribere minister legitimum cultus sibi deferendi: cum ergo in noua lege nullus alius sit constitutus minister sacrificij praeter legitime ordinatos in Ecclesia, & ordinatos ad sacrificium altaris, sequitur nullum in ea ordinari ad offerendum sacrificium mortem subeundo. Idem discursus proportionem fieri potest de lege mosaica, in qua sacerdotes constituebantur origine ex certa tribu, respectu materiae à Deo praescriptae.

Ex his enim patet mortem martyrum non habuisse rationem sacrificij nec eos potuisse dici sacrificasse mortem subeundo. Aliqui alias rationes addunt, sed haec abunde sufficit.

Aduerte 1. quod Christus non fuerit sacerdos successione, sicut sacerdotes Aaronici, neque exteriori vinctione, sicut sacerdotes nouae legis: sed ratione longe sublimiori, scilicet ratione vniuersalis hypostatice, per quam eius humanitas vnita est naturae diuinae & delibata est oleo diuinitatis. Vnde ab initio incarnationis fuit sacerdos sine vlllo suo merito.

Aduerte 2. quod Christus tanquam summus sacerdos non solum potuerit sacrificium offerre, sed etiam summam habuit potestatem, & potuerit Ecclesiam instituere & condere Sacramenta, sine quibus nullus salutem consequi posset; potuerit homines varijs modis sanctificare, potuerit pro bono animarum leges condere; denique ad finem spirituale vicarius sibi substituere qui Ecclesiam gubernarent, & modis ab eo praescriptis sanctificarent.

Quaeri verò potest an Christus sit sacerdos ut Deus, an verò ut homo? videri potest Bellarm. lib. 5. de Christo cap. 3. ubi videri possunt haec de erroribus haereticorum nostri temporis: dicunt enim eum esse sacerdotem secundum naturam diuinam.

Sed fide certum est esse sacerdotem secundum naturam humanam, ita ut Christus, seu, Deus subsistens in natura humana tanquam in principio elicitiuo actus sacrificandi sit sacerdos.

Prob. natura diuina non habet superiorem quem possit colere, apud quem possit intercedere & mereri; ergo illa non est principium ratione cuius Christo competat esse sacerdotem; cum, quia sacerdos, Deum coluerit & nobis sit meritis.

Vnde licet valor sacrificij ut actionis sumeretur ex dignitate personae, scilicet Verbi, ipsa tamen actio non procedebat à natura diuina tanquam principio quo & elicitiuo; quod potest confirmari ex Ambrosio lib. 3. de fide cap. 5. dicente, idem sacerdos, idem & hostias & sacerdotum tamen & sacrificium humane conditionis officium est.

ARTICVLVS II.

Utrum Christus simul fuerit sacerdos & hostia?

AFFIRMAT; quod patet ex Apostolo ad Ephes. 5. dilexit nos & tradidit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam. Patet etiam ex Conc. Ephesino can. 10. & ex Trident. sess. 22. cap. 1. & 2.

Resp. affir. Ephes. 5. Conc. Ephes. Trident.

Ex quibus omnibus clare constat, non solum eius humanitatem fuisse hostiam, sed totum Christum; quia ipse pro nobis est oblatum & mortuus. Conf. ex eo quod res in sacrificio crucis oblata, fuerit valoris infiniti; & illa eadem res incruentum immoletur in Missae sacrificio, ut patet ex Trid. cap. 2. citato.

6. Totus Christus fuit hostia, non verò sola eius humanitas.

Id tamen ratione cuius oblatum est in cruce & offertur quotidie in Missae sacrificio est humanitas, secundum quam in cruce mortuus est, & secundum quam ponitur sub speciebus per verba consecrationis; secundum corpus quidem ex vi verborum consecrationis panis, secundum sanguinem verò ex vi verborum consecrationis vini.

Idem ratione cuius oblatum fuit est humanitas.

Conf. quod in sacrificio offertur, seu hostia, debet immutari, igitur solum potest esse hostia, secundum eam naturam, quae est capax mutationis; qualis in Christo est sola natura humana. Vnde bene S. Th. in fine corporis dicit: Christus in quantum homo non solum fuit sacerdos, sed etiam bestia perfecta.

S. Thom.

ARTICVLVS III.

Utrum effectus sacrificij Christi sit expiatio peccatorum?

AFFIRMAT. Patet ex Apostolo ad Heb. 9. Et quidem de effectu sacrificij crucis, patet ex eo quod Christus mortuus sit ut nos à peccatis liberaret, & sub seruitute peccati constitutos redimeret; quod ex innumeris scripturae locis patet, & ex fine peculiari Incarnationis.

Resp. affir. Hebr. 9.

De sacrificio incruento similiter patet, tum ex Trident. sess. 22. cap. 2. tum ex forma consecrationis calicis; tum ex eo quod nostrum sacrificium contineat omnem vim quam habebant antiqua sacrificia. Vnde non solum est gratiarum actionis &c. sed etiam propitiatorium: de quo fusiùs in materia de sacrificio q. 83.

Trident.

Porro cum utrumque sacrificium conducat ad perfectam emendationem, sequitur effectum sacerdotij Christi non esse solum expiationem quoad culpam, sed etiam quoad poenam.

S. Thom.

Aduerte quod habet S. Thom. responsione ad 2. sacrificium quod quotidie in Ecclesia offertur non est aliud à sacrificio quod ipse Christus obtulit, sed eius commemoratio, non ita intelligi quasi in Ecclesia non sit verum & proprie dictum sacrificium incruentum, & quasi illud sacrificium nullam aliam vim habeat quam

7. Quo sensu sacrificium quod dicitur sit commemoratio eius quod Christus in cruce obtulit.

quàm commemorare cruetum crucis sacrificium; sed eatenus dici commemorationem quòd non sit alia hostia nostri & sacrificij cruenti; sed vt Trident. cap. 2. citato sit eadem hostia, idem etiam offerens sacerdotum ministerio, solà offerendi ratione diuersa.

Adde quòd per nostrum sacrificium non comparatur nouum pretium, sed per illud applicetur iam comparatum per sacrificium crucis.

ARTICVLVS IV.

Vtrum effectus sacerdotis Christi non solum ad alios pertinuerit, sed etiam ad ipsum?

Resp. neg.

8.

Non est dicendus pro se sacrificium obtulisse.

VIDETVR articulus de eodem effectu intelligi de quo præcedens articulus: in quo sensu facilis est responsio negatiua; cum enim Christus non potuerit peccare, non potuit esse particeps illius effectus sacerdotij. Potuit tamen esse particeps alterius, scilicet gloriæ corporis & exaltationis nominis: quia, vt dictum est supra cum ageretur de Christi merito, illa sibi per mortem promeruit; non tamen ideo dicendus est pro se sacrificium obtulisse, cum hæc sint solum minus principales effectus passionis.

ARTICVLVS V.

Vtrum Christi sacerdotium permaneat in æternum

Resp. affirm. Psal. 109.

9.

Variis sensibus æternitatis sacerdotij Christi.

AFFIRMAT. patet ex psalmo 109. *Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech;* item ex epistola ad Heb. Censet verò S. Th. Christi sacerdotium non dici æternum quòd oblatio daret in æternum, sed quòd fructus ipsius sacerdotij sit æternus, scilicet gloria.

Aliter etiam alij explicant æternitatem sacerdotij Christi. 1. quòd nullum aliud ei succedat, quemadmodum abolito sacerdotio Aaronico successit aliud. 2. quòd Christus sit sacerdos in æternum quia in æternum manet: quamdiu autem manet, manet sacerdos non electione, vel dono accidentali superaddito, sed propter vnionem hypostaticam perseverantem. 3. quòd oblatio hostiæ perseneret vsque ad finem sæculi; quòd verum est ratione sacrificij inuenienti.

Quis videatur maxime ad mentem Psalmiste. Trident.

Aduerte quòd licet singulæ explanationes sint veræ, & secunda sit ad mentem Apostoli ad Heb. 7. postrema tamen magis videatur esse secundum mentem Psalmistæ, vt deduci potest ex Trident. sess. 22. capit. 1. Ex eo enim quòd sacerdotium Christi non erat per mortem extinguendum, docet quòd Christus, declarans se sacerdotem secundum ordinem Melchisedech in æternum constitutum. Corpus & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini obtulerit, ac sub earundem rerum symbolis Apostolis eorumque in sacerdotio successoribus vt offerrent præceperit; atque ita iuxta Concilium, sacerdotium Christi dicitur æternum, quòd is per ministros suos sacrificium inuentum vsque ad finem sæculi offerat.

ARTICVLVS VI.

Vtrum sacerdotium Christi fuerit secundum ordinem Melchisedech.

AFFIRMAT. quòd est de fide, vt patet ex psalmo 109. *Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.* Item ex Apostolo ad Heb. 5. & 7. pro cuius rei explicatione

Notandum. 1. quosdam Iudæos commentos fuisse Christum fuisse sacerdotem ordinis Leuitici, seu legis antiquæ; quòd sibi videntur colligere ex eo quòd Christus in templo disputauerit & vendentes ex eo eiecit. videri potest Suidas verbo *Iesus*.

Id verò falsum esse constat ex cap. 7. ad Heb. ex quo patet Christum non fuisse de tribu Leui, sed de tribu Iuda: in quo enim hæc dicuntur (scilicet Christo, de quo in præcedentibus agit Apostolus) *de alia tribu est, de qua nullus alius presbiter fuit. Manifestum est enim quòd ex Iuda oritur sit Dominus noster, in qua tribu nihil de sacerdotibus Moyses locutus est.* vbi vult docere Christum non fuisse sacerdotem Leuiticum.

Quæ verò afferuntur ad id probandum leuiores sunt momenti: legere enim vel etiam disputare in templo, non est sufficiens signum quòd aliquis fuerit sacerdos Leuiticus; cum etiam Paulus Act. 13. disputauerit in synagoga, qui tamen non erat sacerdos Leuiticus, cum esset de tribu Benjamin. Ex quo etiam ostenditur nec esse signum vilius gradus, vel officij Leuitici; nam viris doctis quantumvis nec sacerdotibus nec Leuitis aut lectoribus, id erat concessum.

Ad aliud dico Christum non eiecit vendentes ex potestate sacerdotali Leuitica sed tanquā Prophetam legitimam ad id habentem auctoritatem.

Notandum 2. Melchisedech fuisse verum & purum hominem. Quòd fuerit verus homo patet Genes. 14. vbi dicitur, *at verò Melchisedech rex Salem proferens panem & vinum, erat enim sacerdos Dei altissimi.* ex eo enim quòd fuerit rex & sacerdos satis constat fuisse hominem, idque docent varij Patres contra quosdam hereticos dictos Melchisedechianos, qui asserbant Melchisedech fuisse virtutem quandam Christo superiorem. Quòd verò fuerit purus homo ex eo patet, quòd sit de fide solum Christum inter homines non esse purum hominem.

Notandum 3. Melchisedech fuisse verum sacerdotem; quòd patet ex Gen. 14. citato. psalmo 109. & Apostolo ad Heb. 5. & 7.

Nec refert quòd nomen Hebræum *מלך* Cohen in hebræo positum in genesi supra, significet etiam principem: nam ibi debet significare sacerdotem, cum prius fuerit dictum, *Melchisedech rex Salem.* Adde quòd nisi eo loco significet sacerdotem, sensus non constet. verbis gratiā, si dicatur, *Melchisedech rex Salem proferens panem & vinum* (erat enim princeps altissimi), siue vt in hebræo, *et ipse princeps altissimi*) benedixit ei. Videri potest dub. 3. de sacrificio, vbi id fufius ex scriptura & Patribus ostendimus.

Cui communi Patrum sententiæ non repugnat Anacletus epistola 2. dicens, *inimum sacerdotij fuit Aaron, licet Melchisedech prius sacrificium obtulerit, & post hunc Abraham, Isaac & Iacob, sed hi spontanea voluntate assauerunt.* Non inquam repugnat, quia non vult negare Melchisedech fuisse sacerdotem, sed solum docere non fuisse cum vnctione & ex-

ternis